

INFRASTRUCTURA – CONDIȚIE A DEZVOLTĂRII ECONOMICE. STUDIU DE CAZ: EVALUAREA INFRASTRUCTURII 2015-2016 ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

THE INFRASTRUCTURE – A CONDITION FOR ECONOMIC DEVELOPMENT. CASE STUDY: THE EVALUATION OF INFRASTRUCTURE 2015-2016 IN THE EUROPEAN UNION

Col.conf.univ.dr. Filofteia REPEZ*
Lt.col. (r) drd. Eugen Valeriu POPA**

Între infrastructura unui stat (regiuni etc.) și dezvoltarea sa economică există o relație biunivocă, în sensul că potențialul de dezvoltare este cu atât mai mare cu cât acel stat (regiune etc.) dispune de o infrastructură mai dezvoltată; lipsa unei infrastructuri adecvate poate sufoca dezvoltarea, iar economia stagnează sau chiar înregistrează un regres. Alături de criteriile economice, de educație, flexibilitatea de pe piața locurilor de muncă și afacerile inovatoare, infrastructura reprezintă un punct de referință pe care Forumul Economic Mondial îl utilizează pentru a evalua competitivitatea statelor. Pentru multe state, infrastructura a devenit un veritabil „câlcâi al lui Ahile”. Pentru a sublinia această realitate, pe parcursul acestui articol vom evidenția aspecte privind infrastructura desprinse din Raportul Competitivității Globale 2015-2016, cu deosebire acele aspecte care privesc infrastructura în Uniunea Europeană, pentru a sublinia necesitatea investițiilor în infrastructură, pe care o considerăm o condiție a dezvoltării economice și a modernizării.

There is a two-way relationship between the infrastructure of a state (regions etc.) and the economic development, meaning that the growth potential is even greater as that country (region etc.) has a more developed infrastructure; lack of adequate infrastructure can suffocate development and the economy can stagnate or even register a regress. Alongside economic, education, market flexibility jobs, and innovative businesses criteria, infrastructure is a reference point used by the World Economic Forum, in order to evaluate the competitiveness of states. For many countries, infrastructure has become a veritable “Achilles heel”. To emphasize this fact, during this scientific approach we aim to highlight issues regarding the infrastructures drawn from the Global Competitiveness Report 2015-2016, particularly those aspects involving infrastructure in the European Union, in order to highlight the need for investment in infrastructure; we consider this aspect a prerequisite for economic development and modernization.

Cuvinte-cheie: infrastructură; Raportul Global al Competitivității; competitivitate; Uniunea Europeană; evaluare; investiții; dezvoltare economică.

Keywords: infrastructure; The Global Competitiveness Report; competitiveness; European Union; evaluation; investment; economic development.

Infrastructura – definire și privire de ansamblu dedusă din Raportul Global al Competitivității 2015-2016

Istoria a arătat că satele și orașele bine conectate au fost mai prospere. De la orașele din Mesopotamia, spre porturile feniciene și grecești din jurul Mării Mediterane, de la drumurile

romane pavate la Drumul Mătăsii care lega China de Europa, de la sistemele de cale ferată construite în Europa și America de Nord, în secolul al XIX-lea, la sistemul de autostrăzi interstatale construit în Statele Unite ale Americii și la actuala rețea de Internet la nivel mondial, progresul omenirii a fost asociat cu infrastructura, care a facilitat (și facilitează) schimbul de bunuri și idei și, în final, dezvoltarea economică și progresul.

Folosirea termenului *infrastructură* a cunoscut o evoluție rapidă, cu deosebire în perioada 1980-1990¹.

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

e-mail: filofteiarepez@yahoo.com

**Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

e-mail: eugenvaleriu@gmail.com

Dicționarul Merriam-Webster² prezintă două definiții ale infrastructurii: o definiție simplă potrivit căreia, infrastructura înseamnă echipamente și structuri (cum ar fi drumuri și poduri), care sunt necesare pentru ca o țară, regiune sau organizație să funcționeze în mod corespunzător; și o definiție completă care prezintă trei înțelesuri ale infrastructurii: 1 – fundația de bază sau cadrul de bază (al unui sistem sau a unei organizații); 2 – instalațiile permanente necesare în scopuri militare; 3 – sistemul de lucrări publice al unei țări, regiuni; de asemenea: resursele (personalul, clădirile sau echipamentele) necesare unei activități.

Definiție asemănătoare prezintă și celelalte dicționare³ consultate online.

Des întâlnite în legătură cu termenul de infrastructură, sunt o serie de sinonime, precum: arhitectură, armături, cadru, configurare, edificiu, țesătură, structură, schelet, bază.

Cantitatea și calitatea infrastructurii unei țări are o influență esențială asupra creșterii economice, pe termen mediu și lung. Studiul intitulat „10 Emerging Trends for 2015. Trends that will change the world of infrastructure over the next 5 years”⁴ consideră infrastructura o poveste de evoluție, care generează dezvoltarea economică și socială, permite reînnoirea serviciilor publice și a mediului fizic și oferă posibilitatea economiilor, societăților, companiilor și persoanelor fizice să trăiască la potențial maxim; potrivit acestui studiu, „infrastructura este – și va fi întotdeauna – un domeniu politic fundamental de efort al fiecărei țări”.

Summitul G 20, desfășurat la Brisbane, între 15 și 16 noiembrie 2014, a așezat investițiile în infrastructură pe lista problemelor prioritare (alături de schimbarea climatică, comerț, participarea femeilor ca forță de muncă, eforturile anticorupție și reformele Fondului Monetar Internațional)⁵, subliniindu-se necesitatea investițiilor în infrastructură atât pentru crearea de noi locuri de muncă, cât și pentru dezvoltare.

Publicația emblematică a Forumului Economic Mondial de la Davos (*World Economic Forum – WEF*) – recunoscut ca lider mondial în domeniul comparației factorilor care afectează competitivitatea și creșterea economică, este *Raportul Competitivității Globale* (The Global Competitiveness Report), care conține clasamentul țărilor evaluate pe baza unor criterii.

Din România, Camera de Comerț și Industrie este partenerul Forumului Economic Mondial de la

Davos pentru administrarea componentei principale a Raportului Competitivității Globale – Sondajul de Opinie – România.

Legat de tema propusă, Raportul Global al Competitivității 2015-2016 (The Global Competitiveness Report 2015-2016)⁶, prezintă un clasament al celor 140 de țări evaluate în ceea ce privește infrastructura, care se prezintă astfel (de la 1 la 11): Hong Kong, Singapore, Olanda, Emiratele Arabe Unite, Japonia, Elveția, Germania, Franța, Regatul Unit, Spania și SUA.

Potrivit Raportului Global al Competitivității 2015-2016, în mod indirect, infrastructurile fizice și digitale au un impact asupra productivității prin posibilitatea și îmbunătățirea accesului la serviciile de bază, cum ar fi salubritate, educație și asistență medicală, contribuind, astfel, la existența unei forțe de muncă mai sănătoasă și mai calificată. Infrastructurile de transport și, din ce în ce mai mult, cele digitale, permit interacțiunea socială mai profundă, care ajută la creativitate și inovare și, la rândul lor, la productivitate.

Indicatorul Global al Competitivității (*Competitiveness Global Index – GCI*) realizat de Forumul Economic Mondial și prezentat anual în Raportul Competitivității Globale se stabilește pe baza celor doisprezece piloni analitici, clasificați în trei grupe, astfel:

- *cerințele de bază:*
 - pilonul 1: instituții publice și private;
 - pilonul 2: *infrastructura*;
 - pilonul 3: mediul macroeconomic;
 - pilonul 4: sănătatea și educația primară;
- *amplificatori de eficiență:*
 - pilonul 5: învățământ superior și formare (training-ul);
 - pilonul 6: eficiența pieței de bunuri;
 - pilonul 7: eficiența pieței muncii;
 - pilonul 8: dezvoltarea pieței financiare;
 - pilonul 9: pregătirea tehnologică;
 - pilonul 10: dimensiunea pieței;
- *factori de complexitate (s sofisticare) și inovare:*
 - pilonul 11: sofisticarea afacerilor;
 - pilonul 12: inovațiile.

Cerințele de bază reprezintă 40% din totalul evaluării, amplificatorii de eficiență reprezintă 50%, iar factori de complexitate (s sofisticare) și inovare reprezintă 10%. Evaluarea pilonilor se face cu valori de la 1 (foarte slab dezvoltată) la 7 (eficiență conform standardelor internaționale).

Structura globală a Indicelui Competitivității Globale redată prin cei doisprezece piloni, propusă de Forumul Economic Mondial, este următoarea (fig. 1):

Pilonul 2 infrastructura este analizat pe trei indicatori: infrastructura de transport, infrastructura energetică și infrastructura tehnologiei informației și a comunicațiilor. Fiecare dintre acești trei indicatori este analizat separat prin următorii subindicatori (criterii), astfel⁷:

economice ale unei țări, prin combinarea indicatorilor și subindicatorilor cantitativi și calitativi.

Pilonul 2 Infrastructură al Uniunii Europene evaluat prin Raportul Global al Competitivității 2015-2016

Evaluarea celor 28 de state membre ale Uniunii Europene pe cele trei grupe și cei doisprezece piloni (cu evidențierea pilonului 2 infrastructură), din cele 140 de state evaluate, este redată în tabelul nr.1. În acest

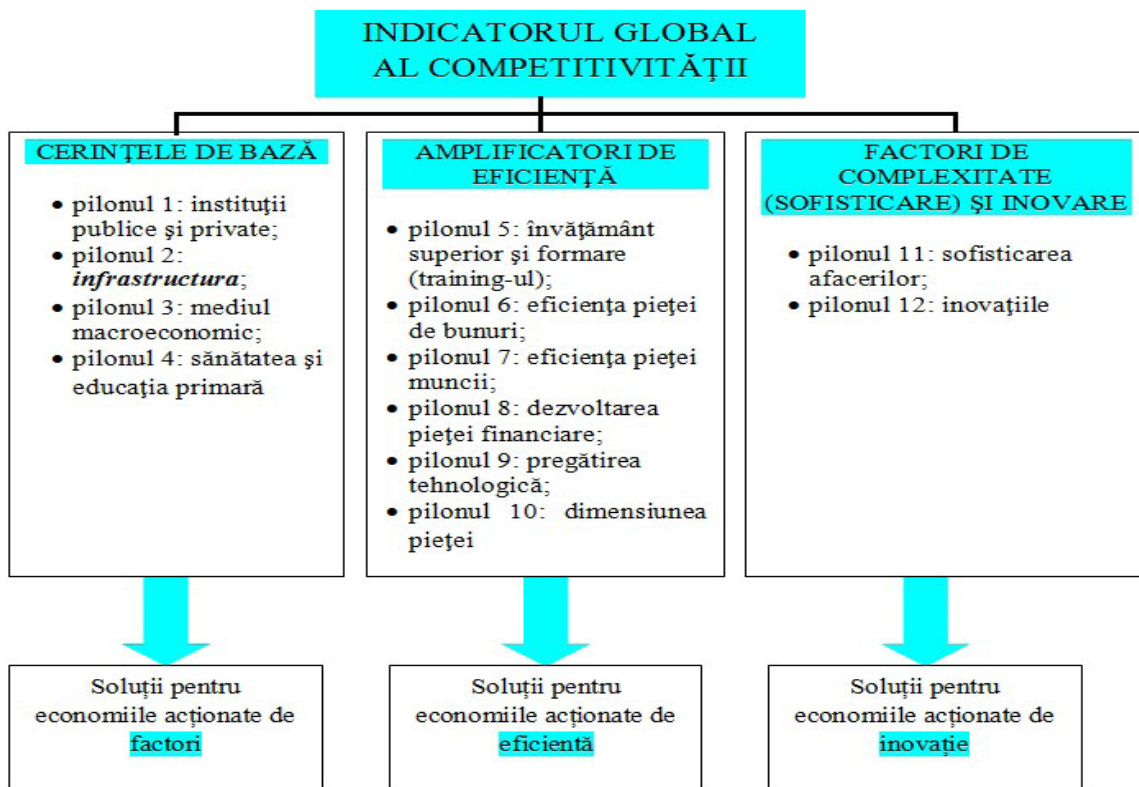

Fig. 1 Structura globală a Indicelui Competitivității Globale redată prin piloni

- *infrastructura de transport*: indexul calității drumurilor, calitatea drumurilor, indexul conectivității aeriene, calitatea infrastructurii de transport aeriană, indexul de conectivitate al liniei de transport naval, calitatea infrastructurii portuare, calitatea infrastructurii feroviare;

- *infrastructura energetică*: rata de electrificare, calitatea alimentării cu energie electrică;

- *infrastructura tehnologiei informației și a comunicațiilor*: abonamente telefon celular, abonamente internet bandă largă-fixă, abonamente wireless-bandă largă, utilizatori de Internet.

Practic, prin pilonul 2 infrastructură se evaluează în ce măsură furnizarea de transport, energie și infrastructura tehnologiei informației și a comunicațiilor și conectivitatea satisfac necesitățile

tabel am prezentat clasamentul obținut prin evaluarea celor 140 de state și nu valoarea de la 1 la 7.

Potrivit acestui raport, cei mai problematici factori pentru desfășurarea afacerilor identificați în statele Uniunii Europene au fost: accesul la finanțare, corupția, birocrăția guvernamentală ineficientă, forța de muncă inadecvat educată, instabilitatea politică, instabilitatea guvernământului / lovitură de stat, etica precară a muncii în forța de muncă, reglementări de muncă restrictive, ratele de impozitare, aprovizionarea inadecvată a infrastructurii, capacitatea insuficientă de a inova, inflația, complexitatea reglementărilor fiscale, sănătatea publică precară, criminalitate și furturi, reglementările valutare.

Procentele acestor factori sunt diferite în statele membre ale UE. Pentru țara noastră, situația acestor factori este redată în figura nr. 2.

Evaluarea pilonului 2 Infrastructură 2015-2016 în UE se prezintă diferit și este redată în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 1

**Indexul Global al Competitivității 2015-2016
pe cele trei grupe al statelor membre ale UE**

Nr. crt.	Stat	Cerințele de bază – loc/140				Amplificatori de eficiență – loc/140						Factori de inovare și complexitate – loc/140	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Austria	21	15	45	19	16	24	40	47	24	42	8	17
2	Belgia	22	21	65	3	5	14	54	36	14	34	12	16
3	Bulgaria	107	72	53	53	64	61	68	59	38	65	98	94
4	Cehia	57	41	21	27	29	37	47	24	29	47	30	35
5	Cipru	43	50	109	17	41	28	34	108	45	112	47	44
6	Croația	89	46	107	63	51	105	105	88	43	79	84	92
7	Danemarca	15	22	11	21	9	20	10	22	9	55	9	10
8	Estonia	25	33	15	22	20	22	15	23	32	98	43	29
9	Finlanda	1	25	36	1	2	21	26	6	13	59	14	2
10	Franța	29	8	77	16	25	35	51	29	16	8	20	18
11	Germania	20	7	20	13	17	23	28	18	12	5	3	6
12	Grecia	81	34	132	41	43	89	116	131	36	52	74	77
13	Irlanda	12	27	87	12	15	7	13	61	11	57	17	21
14	Italia	106	26	111	26	45	71	126	117	37	12	24	32
15	Letonia	48	49	31	37	32	34	25	37	33	94	60	62
16	Lituania	53	42	30	36	24	36	53	57	22	78	39	36
17	Luxemburg	6	17	14	34	40	4	16	11	1	95	19	15
18	Malta	35	43	43	25	42	42	55	40	23	123	46	49
19	Olanda	10	3	26	6	3	10	17	31	10	23	5	8
20	Polonia	58	56	46	40	31	46	81	43	41	21	55	64
21	Portugalia	39	23	127	31	26	32	66	107	26	50	41	28
22	Regatul Unit	14	9	108	18	18	12	5	16	3	9	6	12
23	România	86	86	34	83	59	73	78	55	46	43	88	75
24	Slovacia	104	57	41	50	53	54	100	35	44	62	57	66
25	Slovenia	67	38	89	15	22	47	95	128	35	85	51	33
26	Spania	65	10	116	32	30	62	92	77	25	15	31	37
27	Suedia	11	20	17	20	12	17	20	14	4	41	7	7
28	Ungaria	97	48	52	72	57	72	77	65	48	51	90	51

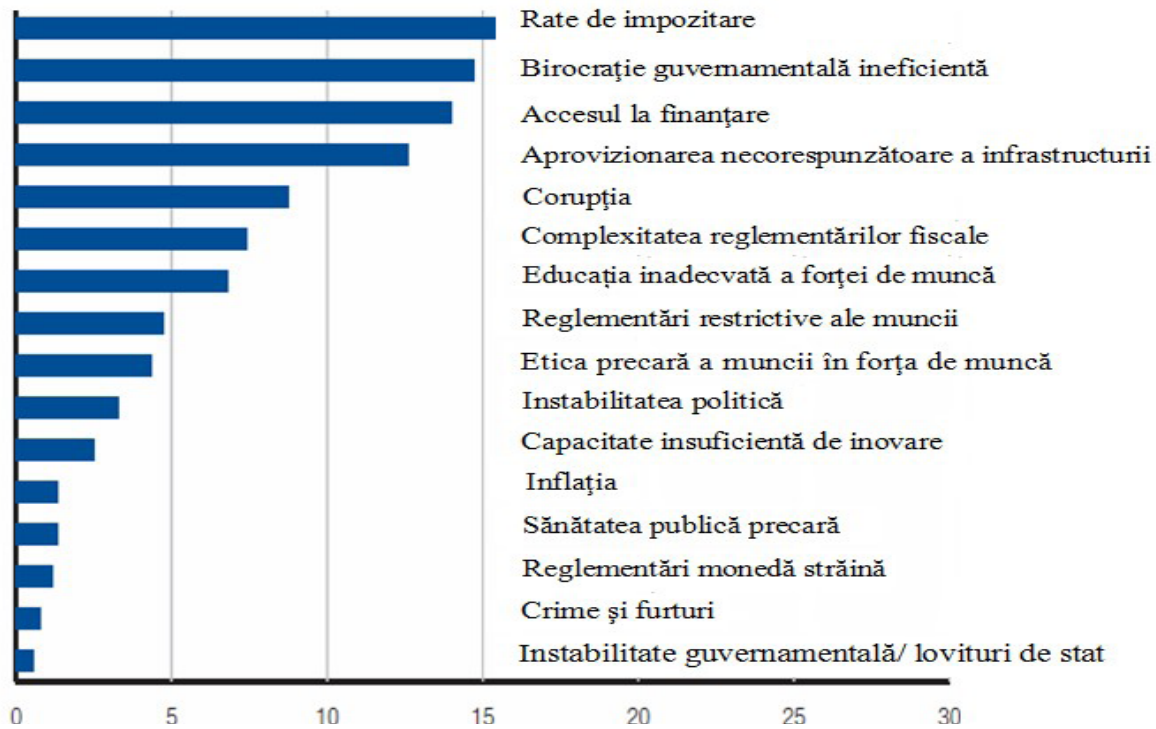

Fig. 2 Cei mai problematici factori în desfășurarea afacerilor

Din evaluarea realizată pilonului 2 Infrastructură se desprind câteva concluzii: Indexul Global al Competitivității a înregistrat valori diferite, competitivitatea fiind mai ridicată în statele din Nordul UE și mai scăzută în statele din Sudul și Centrul UE; nivelul mai scăzut al investițiilor în infrastructura statelor din Centrul și Estul UE a contribuit la ocuparea unor locuri plasate în finalul clasamentului; țara noastră ocupă ultimul loc la evaluarea infrastructurii în UE; infrastructura reprezintă o condiție necesară pentru dezvoltare și modernitate în statele UE.

Infrastructura și competitivitatea

Dintre definițiile date competitivității, am ales două definiții prezentate de Academia de Studii Economice din Republica Moldova⁸ (redate și de alte surse de specialitate), respectiv: „capacitatea unei țări, măsurată prin comparație cu alte țări, de a forma și asigura un mediu economic, social și politic, care să susțină crearea accelerată de valoare adăugată”; „un ansamblu de instituții, politici și factori care determină nivelul productivității unei țări”. A doua definiție este redată și de Raportul Global al Competitivității 2015-2016 (p. 4).

În orice comunitate, organizație, stat etc., infrastructura are rolul de a fi *coloana vertebrală*. Pornind de la acest aspect, din punctul nostru de

vedere, competitivitatea în infrastructură sau capacitatea unei infrastructuri de a fi competitivă înseamnă capacitatea infrastructurii respective de a concura cu infrastructuri asemănătoare, de a face față concurenței, de a fi concurențială, adecvată, convenabilă sau performantă, pentru a facilita dezvoltarea, progresul și modernitatea.

Potrivit Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2014-2020, din perspectiva îmbunătățirii competitivității, dezvoltarea unei componente importante a infrastructurii teritoriale, și anume infrastructura de transport, este privită ca factor decisiv de creștere economică și de coeziune teritorială și socială.

Indicatorul competitivitate a devenit, în cadrul Uniunii Europene, o condiție de accesare a fondurilor europene. Această realitate a condus la necesitatea înființării unor organisme de creștere a competitivității. Pe plan național, se analizează, în prezent, proiectul privind înființarea Consiliului Național pentru Competitivitate, ca structură independentă care, printre atribuțiile propuse, monitorizează modul în care se asigură respectarea și aplicarea măsurilor necesare punerii în aplicare a regulamentelor, a deciziilor, a recomandărilor, a ghidurilor emise în domeniul competitivității, adoptate la nivelul Uniunii Europene, inclusiv în domeniul infrastructurii.

Tabelul nr. 2

**Evaluarea infrastructurii 2015-2016
în statele membre ale UE**

Nr. crt.	Stat	Loc pe plan mondial /140	Loc în UE /28	Loc ocupat la evaluarea pilonului 2 Infrastructură prin subindicatorii redați la notă								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Olanda	3	1	5	2	7	1	4	23	8	63	16
2	Germania	7	2	11	13	9	14	11	6	20	57	5
3	Franța	8	3	10	7	6	26	15	8	14	96	3
4	Regatul Unit	9	4	24	29	18	11	19	3	9	53	8
5	Spania	10	5	14	11	4	12	12	9	24	81	19
6	Austria	15	6	8	6	12	68	32	45	11	21	24
7	Luxemburg	17	7	17	20	14	44	30	109	12	25	11
8	Suedia	20	8	19	23	26	13	22	40	15	47	21
9	Belgia	21	9	22	30	17	6	17	36	27	70	17
10	Danemarca	22	10	12	16	20	9	23	44	4	50	32
11	Portugalia	23	11	15	4	25	25	24	32	31	75	14
12	Finlanda	25	12	6	12	5	4	9	47	6	36	79
13	Italia	26	13	66	49	32	56	63	18	34	20	31
14	Irlanda	27	14	32	24	30	24	20	43	17	89	15
15	Estonia	33	15	28	48	38	17	96	113	42	12	33
16	Grecia	34	16	57	56	59	48	37	34	57	66	12
17	Slovenia	38	17	37	44	47	33	65	126	32	73	26
18	Cehia	41	18	36	69	22	88	29	64	19	45	65
19	Lituania	42	19	30	33	23	38	81	95	44	29	55
20	Malta	43	20	54	91	n/a	29	35	88	81	48	7
21	Croația	46	21	46	19	68	49	76	87	40	88	28
22	Letonia	49	22	38	96	31	30	31	91	43	52	58
23	Ungaria	48	23	41	58	40	98	72	72	39	60	35
24	Cipru	50	24	44	31	n/a	54	57	65	48	101	37
25	Polonia	56	25	68	76	51	67	83	51	47	17	77
26	Slovacia	57	26	49	66	21	107	108	112	26	61	67
27	Bulgaria	72	27	89	99	49	77	84	82	84	38	42
28	România	86	28	91	120	62	96	106	62	78	84	52

NOTĂ:

- 1 = calitatea de ansamblu a infrastructurii
- 2 = calitatea drumurilor
- 3 = calitatea infrastructurii feroviare
- 4 = calitatea infrastructurii portuare
- 5 = calitatea infrastructurii de transport aerian
- 6 = disponibilul de locuri ale companiei aeriene km/săptămână, milioane
- 7 = calitatea furnizării energiei electrice
- 8 = abonamente de telefonie mobilă/100 pop.
- 9 = linii de telefonie fixă/100 pop.
- n/a = neinclus în analiză

În cadrul Uniunii Europene, inegalitățile regionale, datorate unor factori diverși (precum distanța geografică, schimbările economice, schimbările sociale, moștenirea fostului sistem economic etc.) se manifestă în forme diferite, inclusiv în *infrastructura inadecvată* sau *slab dezvoltată* (alături de forme de privațiune socială, asistență medicală de slabă calitate, nivel de șomaj ridicat, nivel de educație precar). Pentru a combate manifestările inegalităților regionale, printre măsurile stabilite și aplicate în cadrul Uniunii Europene se numără și cea stabilită de Comisia

Europeană, în anul 2014, care vizează stimularea locurilor de muncă, creșterea economică și investiții în dezvoltarea infrastructurii.⁹

Investițiile în infrastructură determină creșterea competitivității fie că vorbim despre infrastructura teritorială a statelor membre ale UE, fie că vorbim despre infrastructura generală a Uniunii Europene.

Țara noastră prezintă decalaje mari de competitivitate comparativ cu statele din Vestul și Centrul Europei. Economistul american, Joseph Quinlan, recomanda autorităților române, în octombrie 2015, să investească în infrastructură, subliniind că lipsa acesteia sau slaba sa dezvoltare devine o barieră principală pentru mișcarea bunurilor, capitalului și oamenilor.¹⁰

În noiembrie 2015, Comisia Europeană a adoptat o listă de 195 de proiecte apreciate ca fiind proiecte-cheie în domeniul infrastructurii energetice, denumite proiecte de interes comun care vor contribui la realizarea obiectivelor energetice și climatice ale UE și care constituie elemente esențiale ale uniunii energetice a UE¹¹. Nevoia de investiții în infrastructura energetică a fost un motiv care a stat la baza propunerii de regulament privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene (liniile directe TEN-E) în anul 2011.

Concluzii

Investițiile în infrastructură determină dezvoltarea economică locală și regională, ridicarea nivelului calității oamenilor și eliminarea barierelor în calea competitivității. Amenințările diverse la adresa infrastructurii, cu deosebire cele la adresa infrastructurii critice, au efecte comensurabile, care se resfrâng în final asupra calității vieții.

În cadrul Uniunii Europene, prin Mecanismul pentru interconectarea Europei – un program al Comisiei Europene, sunt alocate fonduri în valoare de 50 de miliarde euro pentru îmbunătățirea rețelelor de transport, energie și digitale, care vor contribui la eliminarea verigiilor lipsă din aceste rețele, la promovarea unor moduri de transport mai curate, la facilitarea utilizării energiei regenerabile, și în final, la reducerea inegalităților în conformitate cu Strategia Europa 2020¹².

Competitivitatea presupune, în Uniunea Europeană, o abordare multisectorială, de la educație, sănătate la diverse politici sectoriale, la care să contribuie atât bugetul de stat, fondurile europene, cât și fondurile private.

Investițiile în infrastructură reprezintă o necesitate; creșterea investițiilor în infrastructură fiind o metodă clasică de stimulare a dezvoltării economice și de ridicare a nivelului de calitate al vieții. Necesitatea identificării unor surse de finanțare, în condiții de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte de dezvoltare și de modernizare a infrastructurii României, în special în domeniul infrastructurii critice din energetic, transporturi și telecomunicații, trebuie să reprezinte, în mod permanent, o prioritate a guvernului. Din această perspectivă, viziunea strategică privind dezvoltarea infrastructurii critice, armonizarea acesteia din punct de vedere al eficienței și adaptarea ei în funcție de oportunitățile politico-economice, trebuie formulată pe o durată de două decenii, iar nivelul de ambiție și obiectivele trebuie să transcendă ciclurile electorale și preferințele politice conjuncturale.

Eficiența programelor de investiție în infrastructură este direct dependentă de capacitatea administrativă a statului român de a pune în acord cu principiile, practicile dezvoltării durabile și evoluția dinamică a reglementărilor Uniunii Europene, prin utilizarea mecanismelor executive și consultative, a documentelor programatice, strategiilor programelor naționale, sectoriale și regionale în materie de infrastructură.

NOTE:

1 *Status of Infrastructure Services in the Economy*, Zimbabwe Report, http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Generic-Documents/4.%20Zimbabwe%20Report_Chapter%202.pdf, accesat la 30 martie 2016.

2 <http://www.merriam-webster.com/dictionary/infrastructure>, accesat la 29 martie 2016.

3 <http://www.thefreedictionary.com/infrastructure>; <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/infrastructure>; <http://www.dictionary.com/browse/infrastructure>; <http://www.thefreedictionary.com/infrastructure>.

4 <https://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/foresight-26.pdf>, accesat la 30 martie 2016.

5 Rebecca M. Nelson, *The G-20 Summit: Brisbane, November 15-16, 2014*, <https://www.fas.org/spp/crs/row/IN10174.pdf>, accesat la 30 martie 2016.

6 http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf, World Economic Forum, 2015, p.47, accesat la 29 martie 2016.

7 *The Global Competitiveness Report 2015-2016*, World Economic Forum, 2015, pp. 65-66.

8 Grigore Belostecinic, Corneliu Guțu, Academia de Studii Economice a Republicii Moldova, *Raportul Competitivității Globale 2015-2016*, <http://www.ase.md/files/>

documente/rapoarte/competitivitate2015-16.pdf, accesat la 4 aprilie 2016.

9 *Communication from the commission to the European Parliament, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank An Investment Plan for Europe*/* COM/2014/0903 final *//, <http://www.ase.md/files/documente/rapoarte/competitivitate2015-16.pdf>, accesat la 5 aprilie 2016.

10 *Sfatul unui economist din SUA pentru autoritățile române: Asta e piatra de temelie, aici trebuie să investiți*, <http://www.ziare.com/afaceri/investitii/sfatul-unui-economist-din-sua-pentru-autoritatile-romane-asta-e-piatra-de-temelie-aici-trebuie-sa-investiti-1387396>, accesat la 4 aprilie 2016.

11 http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6107_ro.htm, accesat la 4 aprilie 2016.

12 http://www.romania-actualitati.ro/investitii_record_in_infrastructura_de_transport_a_ue-78458#sthash.2MTIWAbd.dpuf, accesat la 5 aprilie 2016.

BIBLIOGRAFIE

Strategia națională pentru competitivitate 2014 - 2020, București, iunie 2014.

The Global Competitiveness Report 2015 - 2016, World Economic Forum, 2015.

http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Generic-Documents/4.%20Zimbabwe%20Report_Chapter%202.pdf

<http://www.merriam-webster.com/dictionary/infrastructure>

<https://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/foresight-26.pdf>

<https://www.fas.org/sgp/crs/row/IN10174.pdf>

http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf, *World Economic Forum*, 2015.

<http://www.ase.md/files/documente/rapoarte/competitivitate2015-16.pdf>

<http://www.ziare.com/afaceri/investitii/sfatul-unui-economist-din-sua-pentru-autoritatile-romane-asta-e-piatra-de-temelie-aici-trebuie-sa-investiti-1387396>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6107_ro.htm

http://www.romania-actualitati.ro/investitii_record_in_infrastructura_de_transport_a_ue-78458#sthash.2MTIWAbd.dpuf

<http://ccir.ro/2015/09/30/raportul-competitivitatii-globale-2015-2016-2/>

<http://www.euractiv.ro/economic/despre-competitivitate-si-rolul-ei-in-economie.-faza-pe-legislatie-3641>

<http://www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/820063/37.pdf>